

De naamvallen

De 1e naamval:

- Is altijd het onderwerp.
- Je kunt het vervangen door " hij ".
- Is naamwoordelijk deel van het gezegde.

vb.

Mein Vater hat heute angerufen.

De 3e naamval:

- Is het meewerkend voorwerp.
- Je kunt het meestal vervangen door " aan hem " of "voor hem"
- Komt na sommige voorzetsels.
- Komt na sommige werkwoorden.

vb.

Er hat es **dem Lehrer** gesagt.

De 4e naamval:

- Is het lijdend voorwerp.
- Je kunt het vervangen door " hem ".
- Komt na sommige voorzetsels.

vb.

Ich habe **den Mann** noch nie gesehen.

Voorzetsels

3e naamval	4e naamval	3e of 4e naamval *
mit	durch	an
nach	für	auf
bei	ohne	neben
seit	um	hinter
von	bis	in
zu	gegen	über
aus	entlang	unter
		vor
		zwischen

*= Als je kunt vragen: "Waar?" dan krijg je 3e naamval
"Waarheen?" dan krijg je 4e naamval

Der-Gruppe

1. der	gute	Mann
2. des	guten	Mannes
3. dem	guten	Mann
4. den	guten	Mann

1. die	gute	Frau
2. der	guten	Frau
3. der	guten	Frau
4. die	gute	Frau

1. das	gute	Kind
2. des	guten	Kindes
3. dem	guten	Kind
4. das	gute	Kind

1. die	guten	Leute
2. der	guten	Leute
3. den	guten	Leuten
4. die	guten	Leute

gleich wie **der**
gehen:

dies-	deze
jen-	ieder
jed-	die, daarginds
manch-	menig, sommige
solch-	zulk, zo'n
welch-	welk
all-	alle, al

Ein-Gruppe

ein	guter	Mann
eines	guten	Mannes
einem	guten	Mann
einen	guten	Mann

eine	gute	Frau
einer	guten	Frau
einer	guten	Frau
eine	gute	Frau

ein	gutes	Kind
eines	guten	Kindes
einem	guten	Kind
ein	gutes	Kind

keine	guten	Leute
keiner	guten	Leute
keinen	guten	Leuten
keine	guten	Leute

gleich wie **ein**
gehen:

kein-	geen
mein-	mijn
dein-	jouw
sein-	zijn
ihr-	haar
unser-	ons, onze
euer-	jullie
ihr-	hun
Ihr-	uw

ohne Bestimmungswort

guter	Mann
guten	Mannes
gutem	Mann
guten	Mann

gute	Frau
guter	Frau
guter	Frau
gute	Frau

gutes	Kind
guten	Kindes
gutem	Kind
gutes	Kind

keine	Leute
keiner	Leute
keinen	Leuten
keine	Leute

Persoonlijke Voornaamwoorden

Net zoals zelfstandige naamwoorden kunnen ook de persoonlijke voornaamwoorden in verschillende naamvallen staan. Hieronder vind je de persoonlijke voornaamwoorden in de 1e, 3e en 4e naamval.

DUTS

1e	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie	Sie
3e	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen
4e	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie	Sie

NEDERLANDS

1e	ik	jij	hij	zij	het	wij	jullie	zij	u
3e	mij	jou	hem	haar	het	ons	jullie	hun	u
4e	mij	jou	hem	haar	het	ons	jullie	hen	u

Hieronder vind je enkele voorbeeldzinnen van de pers.vnw. in de 1e, 3e en 4e naamval:

1e	Ich kenne Hans.	Wir kennen Hans.
3e	Hans schenkt mir ein Buch.	Hans schenkt uns ein Buch
4e	Hans kennt mich .	Hans kennt uns .
1e	Du kennst Hans.	Ihr kennt Hans.
3e	Hans schenkt dir ein Buch.	Hans schenkt euch ein Buch
4e	Hans kennt dich	Hans kennt euch .
1e	Er kennt Hans.	Sie kennen Hans.
3e	Hans schenkt ihm ein Buch.	Hans schenkt ihnen ein Buch
4e	Hans kennt ihn	Hans kennt sie .
1e	Sie kennt Hans.	Sie kennen Hans.
3e	Hans schenkt ihr ein Buch.	Hans schenkt Ihnen ein Buch
4e	Hans kennt sie .	Hans kennt Sie .
1e	Es geht nicht.	
3e	Hans gibt ihm etwas zum fressen.	
4e	Hans sieht es .	

Het werkwoord in de O.T.T.

Leer de uitgangen van de werkwoorden en persoonlijke voornaamwoorden uit je hoofd.
Je vindt de stam door van het hele werkwoord –en af te halen.

Pers.vnw.	wohnen	kommen	reisen
ich = ik	wohne	komme	reise
du = jij	wohnst	kommst	<u>reist</u>
er = hij	wohnt	kommt	reist
sie = zij	wohnt	kommt	reist
es = het	wohnt	kommt	reist
wir = wij	wohnen	kommen	reisen
ihr = jullie	wohnt	kommt	reist
sie = zij	wohnen	kommen	reisen
Sie = u	wohnen	kommen	reisen

Let op: De stam van reisen is reis-. Omdat de stam eindigt op een s-klank, krijg je bij “du” geen extra -s.

Het werkwoord in de o.v.t.

	spielen	warten	reisen
ich	spielte	wartete	reiste
du	spieltest	wartetest	reitest
er/sie/es	spielte	wartete	reiste
wir	spielten	warteten	reisten
ihr	spieltet	wartetet	reistet
sie	spielten	warteten	reisten
Sie	spielten	warteten	reisten

Het voltooide deelwoord

Het voltooide deelwoord van zwakke werkwoorden wordt in de regel gevormd door:

ge **stam** (e)t

vb. spielen → **gespielt**

retten → **gerettet**

Let op! Werkwoorden die eindigen op –ieren krijgen geen ge- in het volt. dlw.

Vb. studieren → **studiert**

kondolieren → **kondoliert**

Sterke werkwoorden met een "a" in de stam

Regel:

Sterke werkwoorden met een "a" in de stam, krijgen in de o.t.t. bij *du* en *er/sie/es* een Umlaut. Let op het verschil in klank!!!

<i>fahren</i>	<i>schlafen</i>	<i>waschen</i>
ich fahre	ich schlafe	ich wasche
du fährst	du schläfst	du wäscht
er fährt	er schläft	er wäscht
sie fährt	sie schläft	sie wäscht
es fährt	es schläft	es wäscht
wir fahren	wir schlafen	wir waschen
ihr fahrt	ihr schlaft	ihr wascht
sie fahren	sie schlafen	sie waschen
Sie fahren	Sie schlafen	Sie waschen

Eveneens Umlaut: **laufen, saufen en stoßen !!!!!**
Geen Umlaut: **schaffen (scheppen)!!!!!!**

Sterke werkwoorden met een "e" in de stam

Sterke werkwoorden met een "e" in de stam, krijgen in de o.t.t. een zgn. e/i Wechsel.

<i>treffen</i>	<i>essen</i>	<i>lesen</i>	<i>sehen</i>
ich treffe	ich esse	ich lese	ich sehe
du triffst	du isst	du liest	du siehst
er trifft	er isst	er liest	er sieht
sie trifft	sie isst	sie liest	sie sieht
es trifft	es isst	es liest	es sieht
wir treffen	wir essen	wir lesen	wir sehen
ihr trefft	ihr esst	ihr lest	ihr seht
sie treffen	sie essen	sie lesen	sie sehen
Sie treffen	Sie essen	Sie lesen	sie sehen

- korte "e" wordt "i"
- lange "e" wordt "ie"

Behalve: nehmen, geben, treten en werden. Deze krijgen een "i".

Let op:

ich nehme	du nimmst	er nimmt
ich trete	du trittst	er tritt
ich werde	du wirst	er wirt

Geen e/i Wechsel krijgen: gehen, stehen, bewegen, genesen, heben, pflegen, melken, scheren (snoeien), weben.

Let op:

- Eindigt de stam op een -t of een -d dan krijg je bij *du* geen extra "e"
(halten – du hältst)
- Bij *er/sie/es* geen uitgang bij werkwoordsvorm op -t. (fechten – er ficht)
- Bij *er/sie/es* een -t als uitgang bij werkwoordsvorm op -d. (laden – er lädt)